

til Undervisningen, og hvorledes den skal foregaae. Den skal være tilstede ved Examen, skal endog saa, naar den finder det passende, give Gramensopgaver. Det hedder i § 25 — og det er det, som jeg lægger Vægt paa — isvrigt maa ingen Lære- eller Læsebøger bruges i Skolerne, forinden Skoledirectionens Approbation derpaa erhverves. Nu forekommer det mig klart, at der gives ingen Mand, som man maa antage har bedre Indsigt og Kundskab til at afgive sin Stemme om, hvilke Lære- og Læsebøger der skulle være i Skolerne, end netop Skoledirecteuren. Det er, troer jeg, et af de væsentligste Momenter, en af de vigtigste Forretninger, der paahviler Skoledirectionen. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at ifølge § 35 er Udnævnelsen af Lærerne henlagt til Skoledirectionen; det forekommer mig ogsaa her, at den, der er den meest skyndige, meest Dygtige til at bedømme Lærerne, til at bedømme, hvorvidt disse have den nødvendige Kundskab, den nødvendige Indsigt til at røgte deres Kalb, det er Skoledirecteuren, og naar det endelig i § 62 er overladt Skoledirectionen at bestemme Mulkerne for Lærerne og Forældrene, da forekommer det mig at maatte være Skoledirecteuren, som har mest Indsigt i saa Henseende, navnlig med Hensyn til Lærerne. Jeg skjønner derfor ikke rettere, end at, naar Forholdene skulle ordnes paa en hensigtsmæssig Maade, saa maa man give den Mand, som man forudsætter har speciel Indsigt, og som det ifølge Anordningen af 1844 udtrykkeligt er paalagt at føre et omfattende og virksomt Tilsyn med Undervisningen i samtlige hans Tilsyn underlagte Skoler, Stemme i Skoledirectionen. Jeg skjønner ikke, at det paa nogen Maade kan være hensigtsmæssigt at lade Skoledirectionen afgjøre Sagen, uden at tillige Skoledirecteuren har en Stemme med; jeg skjønner ikke Andet, end at Skoledirectionen, naar Skoledirecteuren ikke er Medlem, dog egentlig kommer til at stemme saaledes, som Skoledirecteuren anseer det for rigtig. Jeg har ingen Tvivl om, at en Skoledirection vil kunne bestemme, hvilke Bøger der skal undervises efter i Skolerne i Modsetning til det, som Skoledirecteuren skal anse for rigtig; men i dette Tilfælde kan jeg dog ikke indsee, hvorfor man ikke vil gjøre Skoledirecteuren

ansvarlig for, hvad der er særlig paalagt ham, en virksom Udførelse af det, der skal virkes gennem Skolerne, og ikke deri tillige vil give ham Stemme. Jeg skal endnu bemærke, at ifølge det Lovforslag, som foreligger, er det Skoledirectionen, som afgjør, om Inspecteuren og endeel af Lærerne skulle have fast Ansættelse. Det forekommer mig atter her, at det er Skoledirecteuren, der maa forudsættes at være bedst bekendt med hele Personalet, bedst bekendt med alle dem, der virke som Lærere og Inspecteurer i Skolerne; og jeg skjønner ikke Andet, end at det maa være hensigtsmæssigt at give ham Stemme med til at afgjøre disse Sager. Med Hensyn til Skolecommissionerne og disses Sammensætning, da er det erindret, at der i Fredg. 1844 findes Regler til Jagttagelse for Skolecommissionerne. Jeg skjønner ikke, hvorledes denne Instrux skal egentlig kunne udføres af Skolecommissionerne undtagen gennem Skoleinspecteurerne, og paa den anden Side kan jeg ikke skjønne, hvorfor det særlig skal paalægges Skolecommissionerne, naar det allerede udføres af Skoleinspecteurerne. Det vil være klart, at, naar der f. Ex. findes en Bestemmelse om, at der skal paalægges Skolecommissionerne at paasee at Skolelærerne holdes rene og lustige og saaledes en stor Mængde Bestemmelser om, hvorledes Forholdene skal være i Skolerne, og hvorledes der skal forholdes i saa Henseende, da skjønner jeg ikke rettere, end at det er Ting, der henhøre under Skoleinspecteuren eller, som jeg vil kalde ham, Skolebestyreren —, thi det er han i Virkeligheden i saa Fald — naturligviis under Tilsyn af Andre, Directeuren og Commissionerne; men han er egentlig den, som har den egentlige Bestyrelse, og jeg skjønner virkelig ikke, hvad det vil have at sige, at have en Commission, hvem slige enkelte Pligter, som det ikke kan undgaaes, maatte henhøre under Bestyreren, skulle paalægges for, at det kommer til Udførelse af denne. Jeg kan derfor ikke Andet end ansee det for hensigtsmæssigt, at Sagen ordnes paa den Maade, som er foreslaaet i Endringsforslaget. Jeg skal naturligviis ikke her gaae ind paa et Spørgsmaal, som ikke foreligger, om det ikke kunde være hensigtsmæssigt at affasse baade Skolecommis-